

Mėnesio naujienlaiškis

Taupymas ir investavimas

Įsibėgėjantis skiepijimas įkvėpė rinkas naujiems rekordams

2021 m. balandis

Rinkų apžvalga

Nors Sueco kanalą blokavęs vienas didžiausių pasaulyje konteinerinių laivų „Ever Given“ kovo pabaigoje sukėlė trumpą sumaištį, tačiau kliūtį greitai pašalinus rimtesnių padarinių šis įvykis nei ekonomikai, nei finansų rinkoms nesukėlė. Kovą pasaulio akcijų rinkos toliau kilo ir pagrindiniai akcijų indeksai pasiekė naujas visų laikų aukštumas. Nors obligacijų palūkanų normos per mėnesį padidėjo (pavyzdžiui, JAV 10 metų trukmės obligacijų pajamingumas kovą pakilo nuo 1,4 proc. iki 1,74 proc.), tačiau centriniai bankai įsikišo, ir tai davė vaisių. Europos centrinis bankas paskelbė, kad vėl didina obligacijų supirkimo mastus, o JAV Federalinis rezervų bankas sumažino išdo obligacijų leidybą, taip sumažindamas jų pasiūlą rinkoje. Visa tai padėjo stabilizuoti palūkanų normas, tad tikimasi, kad antrą šių metų ketvirtį kylančios palūkanos nebeturėtų kelti didelių rūpesčių investuotojams. Pakilias nuotaikas finansų rinkose skatino optimizmas dėl pasaulio ekonomikos perspektyvų artimiausiais mėnesiais. Įsibėgėjant skiepijimui ir vyriausybėms tęsiant didžiulio masto ekonomikos skatinimo programas, gamybos sektorius tikisi įspūdingų metų – pasaulio gamybos įmonių lūkesčių rodiklis „Manufacturing PMI“ pasiekė aukščiausią lygį per paskutinius dešimt metų, o JAV pramonės lūkesčių rodiklis „ISM Manufacturing“ pasiekė nuo R. Reigano laikų 1983 metais nematytą lygį – 64,7 punkto. Dar vienas atsigauančios pasaulio ekonomikos įrodymas – sparčiai augančios žaliavų kainos. Vieno pagrindinių pramonės metalo – vario – kaina nuo pernai metų kovo yra padidėjusi 80 proc., plieno – apie 40 proc., o naftos kaina, pasiekusi seniai matytą 60 JAV dolerių kainą, vien nuo lapkričio yra prabrugusi daugiau negu 50 procentų. Tiesa, spartus JAV palūkanų kilimas ir auganti dolerio vertė didino daug JAV doleriais besiskolinančių besivystančių šalių skolos aptarnavimo kaštus, tad besivystančių šalių akcijų ir obligacijų kainos pastarosiomis savaitėmis gerokai atsiliko išsivysčiusių šalių.

Nors pasaulio akcijų indeksas „MSCI World“ nuo praeitų metų kovo yra pakilęs daugiau negu 40 proc. ir, kaip minėta, yra pasiekęs rekordinius lygius, tačiau investuotojai ir toliau vis didesnę investicijų dalį nukreipia būtent į įmonių akcijas. Viena vertus, itin mažas įvairių obligacijų pajamingumas verčia investuotojus prisiimti daugiau rizikos, kita vertus, pagrindiniai rinkų veiksniai, tokie kaip skiepijimas ir itin palanki centrinių bankų pinigų ir vyriausybės fiskalinė politika, leidžia tikėtis gero scenarijaus akcijų rinkose antrą metų ketvirtį. Investuotojų baimės rodikliu vadinamo VIX indekso reikšmė kovą smuko iki žemiausio lygio per pastaruosius metus ir tai rodo, kad investuotojai jaučiasi saugiai ir tikisi nedidelių svyravimų rinkose artimiausiu metu. Žinoma, ir įvykiai finansų rinkose, ir pasaulio ekonomikos atsigavimo trajektorija išliks priklausoma nuo bendros pandeminės padėties pasaulyje.

Akcijų rinkų indeksų rezultatai (iki 2021 m. kovo 31 d.)

Regionas	Indeksas	Valiuta	2021 m. vasaris	2021 metai	3 mėn.	1 metai	3 metai	5 metai
Pasaulis	MSCI World	EUR	6,7%	9,2%	9,2%	43,8%	50,2%	81,5%
Pasaulis	MSCI Emerging Markets	EUR	1,7%	6,5%	6,5%	47,9%	26,3%	71,4%
JAV	S&P 500	USD	4,2%	5,8%	50,4%	53,7%	84,9%	92,9%
Europa	MSCI EURO	EUR	7,2%	9,7%	9,7%	41,6%	13,7%	31,6%
Rytų Europa	MSCI EM Eastern Europe	USD	3,2%	2,5%	2,5%	36,6%	-3,1%	31,6%
Azija	MSCI EM Asia	USD	-3,1%	1,9%	1,9%	57,2%	23,1%	77,1%
Lotynų Amerika	MSCI EM Latin America	USD	4,0%	-6,1%	-6,1%	46,0%	-24,1%	6,2%

Mūsų lūkesčiai

Ekonomikos atsigavimas įsibėgėjantis skiepijimas ir itin palanki centrinių bankų pinigų ir vyriausybės vykdoma fiskalinė politikos suteikia tvirtą pagrindą tikėtis spartaus ekonomikos augimo 2021 metais. Verslo ir vartotojų optimizmas yra pasiekęs seniai matytą lygį, gyventojų santaupos yra išaugusios, todėl ekonomikoms atsivėrus tikimasi staigaus vartojimo padidėjimo, o tai turės teigiamą įtaką ir pačiam ekonomikos augimui ir mažėsančiam nedarbui.

BVP prognozės. Pasaulio ekonomika 2020 metais smuko 3,7 proc., tačiau jau šiais metais turėtų augti apie 5 proc. ir atsitiesti iki 2019 metų lygio. 2020 metų pabaigoje JAV patvirtinus 900 mlrd. ekonomikos gelbėjimo paketą, buvo tikimasi, kad didžiausia pasaulio ekonomika 2021 metais turėtų augti apie 4 proc., tačiau kovo pradžioje patvirtinus J. Bideno 1,9 trilijono programą, metinis BVP augimas antrą ir trečią metų ketvirtį gali pasiekti net dviženklį skaičių.

Šių metų rizikos. Didžiausia rizika ir pasaulio ekonomikai, ir finansų rinkoms toliau išliks COVID-19 viruso pandemijos eiga. Nors įsibėgėja vakcinavimo procesas, tačiau pandemijos eiga yra sunkiai prognozuojama ir gali pateikti neigiamų siurprizų. Kita svarbi pastarųjų mėnesių rizika – kylančios palūkanos ir didėjantys infliacijos lūkesčiai – paskutiniu metu kiek sumažėjo, po to, kai centriniai bankai ėmėsi veiksmų. Be to, infliacijos lygis antroje metų pusėje turėtų sumažėti, nes šiuo metu kainų lygis lyginamos su itin žema kainų baze, buvusia pernai metų pavasarį, pačiame pandemijos įkarštyje.

Šiame leidinyje yra pateikti informacinio pobūdžio duomenys. Ši informacija negali būti interpretuojama kaip rekomendacija, nurodymas ar kvietimas pirkti arba parduoti konkrečias finansines priemones ir negali būti jokio vėliau sudaryto sandorio pagrindas ar dalis. Visa šiame dokumente pateikta informacija ir aprašomos finansinės priemonės yra skirta tik asmenims, kurie nėra Jungtinių Amerikos Valstijų rezidentai, taip pat nėra skirta platinti Jungtinėse Amerikos Valstijose. Nors turinys yra pagrįstas šaltiniais, kurie yra laikomi patikimais, SEB bankas nėra atsakingas už netikslumus ar nuostolius, kurių gali atsirasti remiantis tokia informacija. Investicijų grąža yra susijusi su rizika, jų vertė gali mažėti arba didėti. Tam tikrais atvejais, nuostoliai gali viršyti pradinį investicijos dydį. Tai, kad anksčiau grąža buvo teigiama, nereiškia, kad tokia ji bus ir ateityje. Jei investuojate į finansines priemones užsienio valiuta, keitimo kursų pokyčiai gali turėti įtakos investicijų grąžai. Prieš priimančią sprendimą investuoti į finansines priemones, rekomenduojama įvertinti riziką, atsirandančią dėl kiekvienos šalies skirtingo teisinio reglamentavimo, skirtingų vertybinių popierių apskaitos standartų, galimo papildomo apmokestinimo toje valstybėje, kurioje vertybiniai popieriai buvo išleisti ir/ar galimo papildomo apmokestinimo, atsirandančio dėl vertybinių popierių registracijos vietos. Daugiau informacijos apie prisiimamą riziką galite gauti pasitarę su savo asmeniniu konsultantu SEB banke, apmokestinimo klausimais – su mokesčių srities specialistu. Svarbiausia informacija apie taupymą, investavimą ir pagrindines finansines priemones pateikiama SEB banko interneto svetainėje <https://www.seb.lt>.